

*Corresponding author:

Lamyaa Kadhem Ayyal

University: University of
Baghdad

College: College of Languages
Email:

lamyakadhem@colang.uobaghdad.edu.iq

Keywords:

Holy Quran, Turkish
language, Future Tense,
Arabic language, Future,
Tense formula.

A R T I C L E I N F O

Article history:

Received 1 Jan 2024

Accepted 15 Mar 2024

Available online 1 Apr 2024

Studying the future tense in Turkish and its equivalent in Arabic in the Holy Quran as a model

A B S T R U C T

The Future Tense is the expression of things that are planned to be done or performed in the future, and it is revealed by some suffixes that are already attached. The Future Tense is constructed with a structure specific to each language, in Arabic it consists of سـونـفـوـسـ وـلـنـ , which enter the beginning of the present tense, while the future tense in Turkish consists of suffixes -ecek acak - which are added to the root of the verb. In both cases, people who understand that language know that the relevant action will take place in the future tense, and not in the past or present.

The Koran is the Holy Book of the Islamic religion and the word of God that regulates the life of Muslims. According to the Islamic faith, it is a book that was revealed on the ring of the prophets of the Prophet Muhammad, by the angel Gabriel, consisting of 114 surahs, and has been translated into almost all languages. We especially see future tenses in their content.

The aim of our study is to extract the future tense found in the Holy Quran in Arabic and Turkish, and clarify its form .

Turkish, as an agglutinative language, consists of words formed by adding certain suffixes to the root of a verb or noun. As for the Arabic language, it mainly uses words that are derived by converting a verb or noun into various patterns.

We begin our study with this comprehensive summary. Then, we make a summary of the Arabic and Turkish rules related to the future tense, and we will finish our study by giving the relevant verse and its Turkish translation based on the Holy Quran.

© 2024 LARK, College of Art, Wasit University

DOI: <https://doi.org/10.31185/lark.Vol1.Iss16.3386>

دراسة زمن المستقبل باللغة التركية وما يقابلها باللغة العربية في القرآن الكريم انموذجاً

م. لمياء كاظم عيال / جامعة بغداد / كلية اللغات
الخلاصة:

زمن المستقبل هو التعبير عن الأشياء التي من المقرر القيام بها أو تنفيذها في المستقبل، ويتم الكشف عنه ببعض اللواحق التي تلحق بالفعل. أن زمن المستقبل يتم بناؤه بنية خاصة بكل لغة، ففي اللغة العربية

يتكون من س، سوف ولن والتي تدخل على بداية الفعل المضارع، اما زمن المستقبل في اللغة التركية فيكون من اللواحق **-ecek**، **-acak** - التي تضاف إلى جذر الفعل. وفي كلتا الحالتين، يعرف الأشخاص الذين يفهمون تلك اللغة أن الإجراء ذي الصلة سيتم في زمن المستقبل، وليس في الماضي أو الحاضر.

القرآن هو كتاب الدين الإسلامي المقدس وكلام الله الذي ينظم حياة المسلمين. وبحسب العقيدة الإسلامية، فهو كتاب نزل على خاتم الأنبياء النبي محمد، عن طريق الملك جبريل، مكون من 114 سورة، وتمت ترجمته إلى كل اللغات تقريباً. نرى بشكل خاص الأزمنة المستقبلية في محتواها.

هدف دراستنا هو استخراج الزمن من المستقبل الموجود في القرآن الكريم باللغتين العربية والتركية . وتوضيح شكله .

ت تكون اللغة التركية، باعتبارها لغة تجميعية، من كلمات مكونة بالإضافة بعض اللواحق إلى جذر الفعل أو الاسم. أما اللغة العربية فتستخدم بشكل أساسى الكلمات التي يتم اشتقاقة عن طريق تحويل الفعل أو الاسم إلى أشكال مختلفة.

نبأ دراستنا بهذا الملخص الشامل. ثم، نعمل موجز لقواعد العربية والتركية المتعلقة بزمن المستقبل، وسننهي دراستنا بإعطاء الآية ذات الصلة وترجمتها التركية استناداً إلى القرآن الكريم.

الكلمات المفتاحية: القرآن الكريم، اللغة التركية، زمن المستقبل، اللغة العربية، المستقبل، صيغة الزمن.

KURÂN-I KERİM ÖRNEĞİNDE TÜRKÇEDE GELECEK ZAMAN VE ARAPÇA KARŞILIĞININ İNCELENMESİ

Yard.Doç. Lemyâ kazım AYYAL

Bağdat Üniversitesi / Diller fakültesi

ÖZET:

Gelecek zaman, gelecekte yapılması veya uygulanması planlanan şeylerin, fiile bağlanan birtakım eklerle ortaya konulmasıdır. Her dilin kendine özgü yapısı ile inşa edilen gelecek zaman, Arapçada muzari fiilin başına getirilen لن ve س، سوف ve لن، ve ile yapılrken، Türkçede gelecek zaman، fiil köküne eklenen -ecek -acak ekleri ile yapılır. Her iki durumda da، o dili anlayan kimseler، ilgili fiilin geçmişte veya şimdi değil، gelecek zamanda yapılacağını bilir.

Kurân-Kerim, İslam Dininin kutsal kitabı ve Müslümanların, hayatlarını düzenleyen Tanrı kelamıdır. İslam inancına göre son peygamber Hazreti Muhammed'e, Cibrail meleği vasıtasıyla vahyolunan, 114 sureden müteşekkil, hemen hemen her dile çevirisini yapılan bir kitaptır.

Çalışmamızın amacı Kur'an-ı Kerim'de Arapça ve Türkçede bulunan gelecek zamanı çıkarıp şeklini ortaya koymaktır.

Türkçe, sondan eklemeli bir dil olarak, fiil ya da ismin köküne birtakım ekler eklenmesi suretiyle oluşturulan sözcüklerden meydana gelir. Arapça ise, temelde Fiil ya da ismin çeşitli kalıplara aktarımı ve bu vesileyle türetilmesi şeklinde meydana gelen sözcükleri kullanır.

Çalışmamıza bu kapsamlı özet ile başlıyoruz. Ardından gelecek zaman hakkında hem Arapça ve hem de Türkçe kaideleri kısaca işledikten sonra, Kurân-ı Kerim'den hareketle hem ilgili ayeti ve hem de Türkçe tercümesi verilmek suretiyle çalışmamızı bitireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Kurân-ı Kerim, Türkçe, Gelecek Zaman, Arapça, Müstakbel, Zaman Kipi.

GİRİŞ:

Kurân-ı Kerim Hakkında:

Kuran, temelde isminin nereden geldiği noktasında iki rivayet vardır. Bunlar Kurân kelimesinin hemzeli mi yoksa hemzesiz mi olduğu noktasında ihtilaf halindedirler. Bununla beraber özellikle İmam Şafii gibi ulemaya göre Kurân ismi herhangi bir kökten gelmez, bu onun Allah tarafından verilmiş özel adıdır.

Kutsal Kitap Kurân-ı Kerim Hakkında Türkçe Sözlükte yer alan kavramsal bilgi şu şekildedir:

“Kurân, İslâm dininin temel ilkelerini ve Hazreti Muhammed’e gönderilen ve bildirilen Tanrı buyruk, yaptırım, haber ve ahlaki ilkelerini içeren Müslümanların temel ve kutsal kitabıdır.” (TÜRKÇE SÖZLÜK, 2010: 193)

Kurân-ı Kerim, Hazreti Muhammed'e 40 yaşındayken inmeye başlamıştır. Kurân'ın ilk inen ayetleri ise, Alak isimli surenin ilk 5 ayetidir. Bu ilk inen ayetlerden sonra, uzun süre vahiy kesilmiş ve ardından peygamberin hayatına paralel olarak 23 yıl içerisinde inmeye devam etmiştir. Bu duruma peyderpey yani kısım kısım indirilmiş, tek seferde indirilmemiştir. Bu vesileyle canlı ve akıcıdır ve aynı zamanda İslam tarihine kaynaklık eder. İlk inen ayetlerden sonra gerçekleşen fetret, Duha suresinden önce de olmak üzere iki kez yaşanmış, bu ikisi haricinde sürekli olarak inmiştir. (*BİRİŞİK*, 2002: 417)

Kur'an, hakkında pek çok tarif ve tabir yapılmakla beraber, genelde İslam dininin ilahi olan Allah tarafından, Cibril veya Cibril adı verilen vahiy meleği vasıtasıyla İslam dininin son Peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa'ya indirilen, mushaf adı verilen metinlerde yer alan, yüksek oranda garanti kaynak anlamına gelen tevatür yoluyla nakledilmiş olan, tilaveti yani kendine has üslubu ile okunması ile ibadet edilen, Fatiha suresi ilk, nas suresi son sure olmakla beraber 114 sure, 6236 ayetten müteşekkil, tavrı ve edebi üstünlüğü dolayısıyla ilahi kelam olarak insanların benzerini ortaya koyamaması dolayısıyla benzersiz bir kitaptır. (*SEVKÂNÎ*, 1992: 62).

Türkçede Gelecek Zaman:

Türk dilinin çeşitli varyantları olan Orhon, Uygur, Karahanlı, Harezm, Çağatay, Kıpçak, Gagauz, Türkiye, Azerî, Türkmen, Özbek, Yeni Uygur, Karaim, Tatar, Başkurt, Nogay, Kumuk, Kazak, Karakalpak, Kırgız, Altay, Hakas, Tuva, Şor, Çuvaş ve Yakut Türkçelerinde gelecek zaman kipleri çeşitlilik göstermekle beraber, (*GÜLTEKİN*, 2006: 39) biz yalnızca Türkiye Türkçesinin gelecek zaman kullanımı hakkında bilgi vereceğiz.

Türkçede birtek gelecek zaman vardır. Bu da bahsi geçen eklerin kelime köküne eklenmesiyle yapılır. Bunun haricinde başka bir gelecek zaman bildiren ek veya kip yoktur. (*BASSARAK*, 1997: 35)

Türkiye Türkçesinde gelecek zaman -ecek veya -acak eklerinin, kelime köküne eklenmesi ve hemen ardından zamir kökenli şahıs eklerinin getirilmesiyle yapılmaktadır. (*ERGİN* 1986: 303). Buna göre Türkçede gelecek zaman ve bağlandığı şahıs zamirleri aşağıda verilmiştir. Daha fazla bilgi için kaynağa bakın (Ayyal 2019: 12). (Olumlu örnek yap-mak fiili ile, olumsuz örnek ise gül-mek fiili ile temsili olarak verilmiştir.)

Teklik:

Olumlu	Olumsuz	Zamir
1. yap-acağ-im	gül-me-yeceğ-im	Ben
2. yap-acak-sın	gül-me-yecek-sin	Sen
3. yap-acak	gül-me-yecek	O

Çokluk:

Olumlu	Olumsuz	Zamir
1. yap-acağ-ız	gül-me-yeceğ-iz	Biz
2. yap-acak-sınız	gül-me-yecek-siniz	Siz
3. yap-acak-lar	gül-me-yecek-ler	Onlar

Verilen örneklerde **koyu** yazılmış olan harfler, Türkçenin dil yapısı gereği *yumuşama* olan harflerdir. Altı çizili olan harfler ise yine Türkçe dil yapısı gereği *kaynaştırma* harfleridir. Verilen örnekler ayrılrken sırayla kelime kökü, gelecek zaman kipi ve şahıs zamiri olarak ayrılmıştır.

Arapçada Gelecek Zaman:

Sarf ilminde fiil zamanları, mâzî; (geçmiş), muzâri; (hâl- geniş/şimdiki zaman), ve istikbal; (gelecek zaman) şeklinde kiplerle ifade edilmektedir. Müstakbel: *سوف و السين* ve zaman edatlarından birisiyle başlayan muzâri fiildir. Burada önemli nokta, Arapça gelecek zaman kipleri olan س harfi veya muzari yani geniş/şimdiki zaman halinin başına gelmesidir. (*ISMAİEL MOHAMED RAMADAN*, 2021: 239)

Arapça gelecek zaman kipleri olan سوف ve birinin aynısı değildir. Her ikisi de gelecek zamanı belirtmekle beraber سوف yakın gelecek zamanda cereyan edecek hadiseler hakkında kullanılırken, سوف ise uzak gelecek zaman için kullanılır. Gelecek zaman için muzari fiilin başına getirilen bu eklerden sonra fiilin sonunda veya yapısında herhangi bir değişiklik olmaz.

Arapçada temelde gelecek zamanı bildiren, bahsi geçen 3 biçimbirim haricinde belirteç olmamakla birlikte, çeşitli lehçelerinde mevcut olan bazı gelecek zaman kipleri bulunmaktadır. (*ŞEN, AKDAĞ, 2021: 191*) Ve fakat bunlar bölgesel olduğu için çalışmamıza almadık.

Aşağıda verilen tabloda, Arapça gelecek zaman kiplerinin kullanımı hakkında bilgiler verilmiştir: (Örnek fiil olarak Arapça yardım etmek anlamına gelen نصر fiili tercih edilmiştir)

Onlar	O İkisi	O
يُصْرُونَ	يُصْرَانِ	يُصْرُ
يُصْرُنَ	تَصْرَانِ	تَصْرُ
Sizler	Siz	Sen
تَصْرُونَ	تَصْرَانِ	تَصْرُ
تَصْرُنَ	تَصْرَانِ	تَصْرِينَ
Biz	Ben	
تَصْرُ	أَصْرُ	

Muzari fiilin (Türkçede geniş/şimdiki zaman) başına سوف veya سوف getirmek suretiyle örneğin ينصر yardım ediyor anlamına gelirken: سينصر : yardım edecek (yakın zamanda) anlamına gelir. Yine aynı şekilde سوف ينصر : yardım edecek (uzak zamanda) anlamına gelmektedir.

Kurân-ı Kerim Örneğinde Türkçede Gelecek Zaman ve Arapça Karşılığının İncelenmesi:

Konumuza geçmeden önce iki hususu arz etmek istiyoruz. Arapçada, gelecek zamana hususi olmak üzere لَنْ edatı yine muzari filin başına gelir ve fiilin sonunu nasb (fetha) eder. Dolayısıyla gelecek zamanla ilgilidir. Ve fakat cümleyi olumsuz yönde gelecek zamana taşır. Bir örnekte izah edecek olursak:

"لَنْ يَئَالَ اللَّهُ لِحُومُهَا..."

(Hac, 37)

Hac Suresinin 37. ayetinin başında geçen bu ifade, “*onların etleri Allah'a ulaşmayacak*” anlamına gelmekle beraber, gelecek zamanda olumsuzluk anlamı vardır.

Yine bir başka gelecek zaman konusu olarak, ٿ gibi ifadeler, daha sonra anlamına gelmekle beraber, bazı noktalarda gelecek zaman anlamına gelmektedir. Bununla beraber çoğu yerde, geçmiş zaman ifadesine bürünmektedir. Dolayısıyla tam olarak konumuzla ilişkisi olmasa da örneğin:

"ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ"

(Tekasür 4)

Tekasür suresinin 4. ayetinde geçen bu ifade, *sonra hayır! İlerde bileyeksiniz* anlamına gelmekle, zaten gelecek zaman kipi olan سوف ile beraber bir de ٿ ifadesi ile gelecek zaman pekiştirilmiştir.

Kurân-ı Kerim'de yer alan gelecek zaman kipleri, oldukça fazladır. Nitekim Kurân, Kutsal bir kitap olmakla beraber, içeriğinde gelecek zamana yönelik oldukça fazla izler taşır. Özellikle kıssa olarak tabir edilen olay örgülerinde ve ayrıca İslam Dininin temel inançlarından biri olan Ahiret inancına yönelik Allah tarafından bildirilen haberlerde, gelecek zaman kiplerini özellikle görmekteyiz.

Biz bu çalışmamızda, Arapçada gelecek zamana mahsus olmak üzere öncelikle gelecek zamanın olumsuzu olan لَن hakkında, ardından sırayla س ve سوف geçen ayetleri inceleyeceğiz. Bunu yaparken her bir Kurân suresinden birer örnek

vermek suretiyle çalışmamızı bitireceğiz. İlgili gelecek zaman belirteci, surede geçmiyorsa, o sureyi atlayacağız.

1- İÇİNDE GEÇEN GELECEK ZAMAN BİLDİREN AYETLER:

فَإِنْ لَمْ تَفْعُلُوا وَلَنْ تَفْعُلُوا فَأَتَقْوَا النَّارَ الَّتِي وَقُوْدُهَا النَّاسُ وَالْجِهَارَةُ أَعِدَّتْ لِكَافِرِينَ

Bakara 24

... Asla yapamayacaksınız... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 8)

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ إِلَّا سَلَمٌ بِنَا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ

Al-i İmran 85

... Kabul edilmeyecek... (*KUR'AN YOLU MEALİ* 2020: 67)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنْهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنْ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا

Nisa 52

... Bulmayacaksın... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 93)

قَالُوا يَمْوَسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَارِينَ وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا دَخْلُونَ

Maide 22

... Girmeyeceğiz... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 118)

حَتَّىٰ نُوتَّى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ إِذَا جَاءُهُمْ ءَايَةً قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ...

Enam 124

... İnanmayacağınız... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 152)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَمَ رَبُّهُ قَالَ رَبِّي أَنْظُرْ إِلَيَّكَ قَالَ لَنْ تَرَنِي وَلَكِنْ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ...

Araf 143

... Beni görmeyeceksin... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 176)

... وَإِنْ تَعُودُوا نَعْدُ وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ فِتْنَكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

Enfal 19

... Yetmeyecektir... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 188)

فَلَنْ أَنْفَعُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقْبَلَ مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ

Tevbe 53

... Kabul olunmayacaktır... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 205)

المجلد (16) عدد (2) ج 1 2024/4/1
وَأُوحِيَ إِلَى نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَرِمَكَ إِلَّا مَنْ قَدْ أَمَنَ فَلَا تَبْتَسِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Hud 36

...Artık **inanmayacak**.... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 236)

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ ثُوَّبُونَ مَوْتِيقًا مِنْ أَنَّهُ لَنْ أَشْتَرِنَّ بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ

Yusuf 66

... Onu **göndermeyeceğim**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 253)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرُقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً

İsra 37

...Yeryüzünü **yaramayacaksın** ve dağlara **ulaşamayacaksın**... (*KUR'AN YOLU*

MEALİ, 2020: 298)

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرَجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مُلَّتِهِمْ وَلَنْ تَفْلِحُوا إِذَا أَبْدَا

Kehf 20

... **Felaha ermeyeceksiniz**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 309)

فَكُلُّى وَأَشْرَبَى وَقَرَّى عَيْنًا فَلَمَّا تَرَبَّى مِنَ النَّسَرِ أَحَدًا فَقُولَى إِنِّي نَذَرْتُ لِرَحْمَانِ صَوَّمًا فَلَنَّ أَكْلَمَ الْيَوْمَ إِنْسَيَا

Meryem 26

...**Konuşmayacağım**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 321)

عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ قَالُوا لَنْ نَبْرَحْ

Taha 91

... **Vazgeçmeyeceğiz**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 333)

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخَفِّفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَالْفِ سَنَةً مِمَّا تَعَدُّونَ

Hac 47

... **Dönmeyecek**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 353)

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونْ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ

Kasas 17

...**Olmayacağım**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 407)

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الدِّينِ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَبِدِيلًا

Ahzab 62

...Bulmayacaksın... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 448)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُؤْمِنَ بِهَذَا الْفُرْقَاءِ إِنَّ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ...

Sebe 31

...İman etmeyeceğiz... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 453)

فَلَن تَجِدَ لِسْتَنَتِ اللَّهِ تَبَدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسْتَنَتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا...

Fatır 43

... Bulmayacaksın... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 461)

... حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ فُلُثُمَ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضْلِلُ اللَّهُ مِنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرَنَّابٌ

Gafir (Mü'min) 34

... Göndermeyecek... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 497)

وَلَن يَنْفَعُكُمْ آتِيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

Zuhurf 39

... Fayda sağlamayacak... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 520)

إِنَّهُمْ لَن يُغْنِوُ عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْ لِيَاءٌ بَعْضُهُ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

Casiye 19

... Fayda sağlamayacaklar... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 529)

أَمْ حَسِيبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَن يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ

Muhammed 29

... Çıkarmayacağıını... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 540)

سُنَّةُ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَاتَ مِنْ قَبْلٍ وَلَن تَجِدَ لِسْنَةً اللَّهِ تَبَدِيلًا

Fetih 23

... Bulmayacaksın... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 545)

لَن تُفْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

Mücadele 17

Kurtarmayacak... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 582)

لَن تَنْفَعُكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَغْصُلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

Mümtehine 3

Fayda sağlamayacak... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 587)

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَعْفِرُ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَعْفِرْ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

Münafikun 6

... Bağışlamayacak... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 594)

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَأَمَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرِبِّنَا أَحَدًا

Cin 2

... Şirk koşmayacağız... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 614)

عَلِمَ أَنَّ لَنْ تُحَصُّوهُ قَاتِلُوكُمْ فَاقْرَءُوا مَا نَيْسَرَ مِنَ الْقُرْءَانَ

Müzzemmil 20

... Hesap edemeyeceksiniz... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 618)

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنَّ نَجْمَعَ عِظَامَهُ

Kiyamet 3

... Toplayamacağımızı... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 621)

فَثُوْقُوا فَلَنْ نَزِدُكُمْ إِلَّا عَذَابًا

Nebe 30

... Artırmayacağız... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 628)

إِنَّهُ ظَنَّ أَنَّ لَنْ يَحُورَ

İnşikak 14

... Dönmeyecek... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 638)

يَحْسَبُ أَنَّ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ

Beled 5

... Güç yetiremeyecek... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 644)

2- İÇİNDE GEÇEN GELECEK ZAMAN BİLDİREN AYETLER:

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُذْوَنَا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

Nisa 3

... Onu ateşe koyacağız... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 83)

وَسَوْفَ يُبَيِّنُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

... Allah onlara **haber verecektir**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 116)

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَيْرًا مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهِزُونَ

Enam 5

... **gelecektir**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 136)

قَالَ فِرْعَوْنُ إِنَّمَا أَنْتَ مُرْسَلٌ إِنْ أَنْتَ مَكْرُثُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Araf 123

...Sonra **bileceksiniz** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 174)

... وَإِنْ خَفْتُمْ عَلَيْهِ فَسَوْفَ يُغَيِّرُكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

Tevbe 28

... Size **bolluk verecek**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 200)

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيَهُ وَيَحْلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

Hud 39

Sonra **bileceksiniz**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 236)

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

Yusuf 98

Af dileyeceğim dedi... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 256)

ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَّنُوا وَيُلْهِمُمُ الْأَمْلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

Hicr 3

... Yakında **bilecekler**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 272)

لِيَكُرُوا وَأَيْمًا إِنَّهُمْ فَتَمَّتُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Nahl 55

... Yakında **bileceksiniz**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 284)

أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَى رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا أُنْكَرا

Kehf 87

... **Cezalandıracağız**... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 316)

وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ أَعْذَا مَا مِثْ لَسَوْفَ أَخْرُجُ حَيًّا

... çıkarılacak miyim... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 324)

فُلَّ مَا يَعْبُرُوا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَاماً

Furkan 77

... Olacak... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 384)

قَالَ ءامِنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءادَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كُمْ الَّذِي عَلِمْتُمُ السِّحْرَ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ...

Suara 49

...Sonra bileyeksiniz... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 387)

لَيَكْفُرُوا بِمَا ءاتَيْنَاهُمْ وَلَيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

Ankebut 66

Sonra anlayacaklar... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 424)

لَيَكْفُرُوا بِمَا ءاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Rum 39

... Sonra bileyeksiniz ... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 429)

فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

Saffat 170

... Sonra anlayacaklar (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 476)

فُلَّ يَقْوِيمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانِتِكُمْ إِنِّي عَلِمْتُ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Zümer 39

... Sonra bileyeksiniz ... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 488)

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلًا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

Gafir (Mü'min) 70

... Sonra anlayacaklar (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 501)

وَإِنَّهُ لِذِكْرِ لَكَ وَلَقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْتَلَوْنَ

Zuhurf 44

... Hesaba çekileksiniz (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 520)

أَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى

... Sonra görülecektir (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 562)

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُوراً

İnşikak 11

... bağıracak (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 637)

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

Leyl 21

Razi olacaktır (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 647)

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رِبُّكَ فَتَرْضَى

Duha 5

Rabbin sana verecek... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 647)

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

Tekasür 3

Hayır sonra bileyeksiniz (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 654)

3- İÇİNDE GEÇEN GELECEK ZAMAN BİLDİREN AYETLER:

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Bakara 137

... Seni koruyacaktır... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 26)

وَسَيَجِزِي اللَّهُ لِلشَّاكِرِينَ...

Al-i İmran 144

.... Ödüllendirecektir... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 74)

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلُقُونَ سَعِيرًا

Nisa 10

... Gireceklerdir... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 85)

سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

En'am 138

... Onları cezalandıracaktır (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 154)

المجلد (16) عدد (2) ج 1 Lark Journal 2024/4/1
إِنَّ الَّذِينَ أَتَхْذُوا الْعِجْلَ سَيِّئَاللَّهُمَّ غَضَبْ مِنْ رَبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذِلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ

Araf 152

Onlar erişecektir... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 178)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفَقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ ثُمَّ يُعَابُونَ ...

Enfal 36

... Yine harcayacaklar... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 190)

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا أَتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

Tevbe 59

... Allah bize verecek... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 206)

فَسَيَقُولُونَ اللَّهُمَّ قُلْ أَفَلَا تَتَقَوَّنَ ...

Yunus 31

Allah! Diyecekler... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 221)

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيْلَهُ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَقُولُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عَقَبَى الْدَّارَ

Rad 42

... Anlayacaklardır... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 264)

فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلْ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَلَمْ مَرَّةٌ فَسَيَنْغَضُونَ إِلَيْكُمْ رُؤُسُهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ ...

İsra 51

... Diyecekler... / ...Sana başlarını sallayacaklar... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 299)

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَأِيْهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ ...

Kehf 22

Diyecekler... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 309)

... حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا الْسَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَعَفَ جُنْدًا

Meryem 75

... Öğreneceklerdir... (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 325)

سَيَقُولُونَ اللَّهُمَّ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

Müminun 85

المجلد (16) عدد (2) ج(2) 2024/4/1 Lark Journal
Allah! Diyecekler... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 364)

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

Şuara 62

Yol gösterecektir... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 388)

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيِّرِيْكُمْ إِيَّاهُ فَتَعْرُفُوهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

Neml 93

... Size gösterecek... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 405)

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلِيْبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

Rum 3

Galip olacaklar... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 425)

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ

Saffat 99

Yol gösterecektir... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 472)

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزٍ يَنْهَا

Zümer 51

... Günahını çekteceklerdir... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 489)

وَقَالَ رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَآخِرِينَ

Gafir (Mü'min) 60

... Gireceklerdir... (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 500)

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

Zuhurf 27

Doğru yolu gösterecektir (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 519)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِقْلِيقٌ قَدِيمٌ

Ahkaf 11

Diyerekler (KUR'AN YOLU MEALİ, 2020: 533)

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصلِحُ بِالْهُمْ

Muhammed 5

... **Doğru yolu gösterecektir** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 537)

سَيَقُولُ لَكُمُ الْمُخْلُقُونَ مِنَ الْأَغْرَابِ شَعَّلْتَنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا فَأَسْتَعْفِنَّ لَنَا... .

Feth 11

... **Diyerekler...** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 543)

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْآشِرُ

Kamer 26

Yarın **bilecekler...** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 565)

لَا يُكَافِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا ءانَتْهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ...

Talak 7

Allah **yapacaktır...** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 599)

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفَ نَاصِراً وَأَقْلَّ عَدُدًا

Cin 24

... **Anlayacaklar...** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 616)

... عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَإِخْرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَتَّعَذَّرُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ... .

Müzzemmil 20

... **Bulunacağını...** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 618)

ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

Nebe 5

... **Görecekler** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 627)

سَيَذَّكِرُ مَنْ يَحْشَىٰ

A'la 10

Saygı duyanlar **ögüt alacaklardır** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 641)

وَسَيُجْنِبُهَا الْأَنْقَىٰ

Leyl 17

Muttaki olanlar **uzak tutulacaklar** (*KUR'AN YOLU MEALİ*, 2020: 647)

سَيَصْلِي نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

Leheb (Tebbet) 3

SONUÇ:

Gelecek zaman, gelecekte yapılması veya uygulanması planlanan şeylerin, file bağlanan birtakım eklerle ortaya konulmasıdır. Her dilin kendine özgü yapısı ile inşa edilen gelecek zaman, Arapçada muzari fiilin başına getirilen لـ س، سـ وـ فـ ve ile yapıılırken, Türkçede gelecek zaman, fiil köküne eklenen -ecek -acak ekleri ile yapılır. Her iki durumda da, o dili anlayan kimseler, ilgili fiilin geçmişte veya şimdi değil, gelecek zamanda yapılacağını bilir.

Kurân-Kerim, İslam Dininin kutsal kitabı ve İslam Dinine tabi olan Müslümanların, hayatlarını düzenleyen Tanrı kelamıdır. İslam inancına göre son peygamber Hazreti Muhammed Mustafa'ya, Cebraîl meleği vasıtıyla vahyolunan, 114 sure ve 6236 ayetten müteşekkil, aslı Arapça olmakla birlikte hemen hemen her dile çevirisini yapılan bir kitaptır. Özellikle kıssa olarak tabir edilen olay örgülerinde ve ayrıca İslam Dininin temel inançlarından biri olan Ahiret inancına yönelik Allah tarafından bildirilen haberlerde, gelecek zaman kiplerini özellikle görmekteyiz.

Türkçe, sondan eklemeli bir dil olarak, fiil ya da ismin köküne çekim veya yapım başta olmak üzere birtakım ekler eklenmesi suretiyle oluşturulan sözcüklerden meydana gelir. Arapça ise bunun tam tersi olarak, temelde Fiil ya da ismin çeşitli kalıplara aktarımı ve bu vesileyle türetilmesi şeklinde meydana gelen sözcükleri kullanır. Temelde bu fark, Söz konusu gelecek zaman için Arapçanın Türkçeye benzemesi yönünde işler. Nitekim Türkçede gelecek zaman, fiilin sonuna ek eklenmesi ile oluşurken, Arapçada gelecek zaman, fiilin başına ek eklenmesi ile oluşmaktadır.

Kurân-ı Kerim'de yer alan gelecek zaman kipleri, oldukça fazladır. Nitekim Kurân, Kutsal bir kitap olmakla beraber, içeriğinde gelecek zamana yönelik oldukça fazla izler taşır. Örneğin İslam inancının temel akidesi olan ahirete taalluk

eden mevzularında, daha çok gelecek zaman kullanılır. Veya gelecekte olması planlanan veya beklenen herhangi bir durum, kaidesine uygun olarak Kurân-ı Kerim'de kendisine yer bulur.

Biz bu çalışmamızda, Arapçada gelecek zamana mahsus olmak üzere öncelikle gelecek zamanın olumsuzu olan لَنْ hakkında, ardından sırayla س و سوف geçen ayetleri inceledik. Bunu yaparken her bir Kurân suresinden birer örnek vermek suretiyle çalışmamızı bitirdik. İlgili gelecek zaman belirteci, surede geçmiyorsa, o sureyi atladık.

Kaynakça:

- 1- AYYAL, Lemyâ Kazım (2019), *Sait Faik'in "Havada Bulut" Adlı Hikayesinde Fiil Kiplerinin İncelenmesi*, Bağdat, Diller Fakültesinin dergisi, sayı 40, (1 -24), <https://doi.org/10.36586/jcl.2.2019.0.40.0001>
- 2- BASSARAK, Armin (1997), *TÜRKÇE ZAMAN KİPLERİNİN DOĞALLIK DERECELERİ*, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten, İstanbul, sayı 43, (31-36).
- 3- BİRİŞİK, Abdulhamit (2002), *Kurân Maddesi*, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, cilt 26, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- 4- ERGİN, Muharrem (1986), *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul, Boğaziçi Yayımları.
- 5- GÜLTEKİN, Mevlüt (2006), “*TARİHİ VE ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİNDE GELECEK ZAMAN EKLERİ ÜZERİNE BİR DENEME*”, İstanbul, Türkçük Bilimi Araştırmaları, sayı 20, (33-59).
- 6- İSMAİL, MOHAMED RAMADAN Hany (2021), “*Arapça Ve Türkçede Zaman: Karşılaştırmalı Bir Araştırma*”. İstanbul, İdrak Dini Araştırmalar Dergisi 1/2, (239-257).
- 7- KUR'AN YOLU MEALİ (2020), Hazırlayan: Hayrettin KARAMAN, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- 8- ŞEN, Ahmet ; AKDAĞ, Soner (2021), *MODERN STANDART ARAPÇA VE BAZI ARAP DİYALEKTLERİNDEN GELECEK ZAMAN FORMLARI*, cilt 21, İstanbul, sayı 52, (179-198)
- 9- ŞEVKÂNÎ (1992), *İrşâdü'l-fuhûl* (Yayına Hazırlayan: Ebû Mus'ab M. Saîd el- Bedrî), Beyrut.
- 10- TÜRKÇE SÖZLÜK (2010), Hazırlayan: Sebahattin ÖZAFŞAR, İstanbul, İlk Adım Yayınları.

